

גיליון מס' 452 פרשת ויגש
תשפ"ב שנה עשירית

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

גליון זה יוצא לע"נ
הגאון הגדול רבי אליהו פנחס הכהן
ב"ר זאב מריינא בעל הספר "חסד לאלפים"
על עניני ברכת כהנים
היות והמנוח לא השאיר זש"ק,
נא ללמוד משניות ותהילים לטובת נשמתו
נלב"ע ח' טבת תרפ"ג תנצב"ה

אורחות יושר

השבוע התקיים מעמד לציון שנת העשור
להקמת הארגון "אורחות יושר" שבראשות נכדו
חביבו הר"ר אריה שליט"א, מטרת הארגון
שהוקם לע"נ אשת חבר הרבנית ע"ה לעודד את
לימוד המוסר לכלל הציבור כפי בקשת רבינו
שליט"א, נביא כאן מעשה קטן אבל גדול כפי
שהובא בספר החדש "לחזות בנועם השם".

סבר פנים יפות

מי שזכה ונמצא לעתים מזומנות בקרבת מרן
שליט"א, לא יכול שלא להבחין במדה המיוחדת
של הסבלנות ואורך רוח בו נוהג מרן שליט"א
בפני אלפי היהודים הפוקדים את מעונו.

פעם, נכנס להתברך אחד, "מוקיר רבנו ותמכין
דאורייתא", ולאחר שנתברך, אמר למרן שליט"א
שברצונו לומר "וארט" יפה ששמע פעם, ואכן
הלה החל להרצות את הפרוש אותו שמע בעבר,
כשהוא מדגיש כי שמע זאת אך אינו זוכר בשם
מי.

שמע מרן שליט"א את כל דבריו באורך רוח וללא
סימני קצר רוח חלילה. וכשסיים להרצות את
דבריו (מה שארך דקות ספורות - זמן רב ביותר
במושגי מרן שליט"א), אמר מרן שליט"א: "כן, זה
כתוב בספר פלוני..."

מעניני הפרשה

"אעלה ואגידה לפרעה ואומר אליו, אחי ובית אחי אשר בארץ כנען באו
אלי" (בראשית מ"ו, ל"א)

יש כאן כמה תמיהות: בהתחלה תכנן יוסף לומר לפני פרעה: "אחי ובית
אבי באו אלי", בלי להזכיר את אביו, ואילו בסוף כתוב (מ"ז א') "ויבוא
יוסף ויגד לפרעה ויאמר 'אבי' ואחי וצאנם ובקדם וכל אשר להם באו וגו'",
הרי שכן הזכיר את אביו.

ותמיהה נוספת: בתחילה (מ"ו ל"ב) תכנן יוסף לומר לפרעה על אחיו שהם
רועי צאן, וגם הכין את אחיו מה לענות לפרעה כשיקרא להם וכו', ואילו
בסוף בכלל לא נזכר שאמר לפרעה שהם רועי צאן רק שקרא למקצת אחיו
(מ"ז ב').

ואחרי העיון בפסוקים אפשר לבאר כך:

כשאחי יוסף ואביו יעקב הגיעו למצרים עם כל מקניהם, חשב יוסף
שמסתמא פרעה שמע מזה והוא כועס שבאו עם מקניהם, כי תועבת
מצרים כל רועה צאן, וגם פרעה עצמו הרי דקדק ואמר להם שיבואו בלי
צאן (עיי' בפסוק מ"ה י"ז, י"ט, וטעמא דקרא ריש פרשת ויגש), ולכן הכין
תרוץ לומר לפרעה, שמכיון שהם רועי צאן הביאו את מקניהם, וגם הכין
אותם שאם פרעה יקרא להם יאמרו שהם רועי צאן.

ולכן לא הזכיר את אביו, כי הוא אינו רועה צאן וכלפיו התירוץ לא יועיל.
אבל לבסוף יוסף הגיע לפרעה וראה שאינו דיועד כלל שהם הגיעו, אם כן
צריך לספר לו מהתחלה, "ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקדם וכל אשר להם
באו" וגו'.

ולא התנצל מעצמו שהם רועי צאן, כי מי אמר שפרעה יקפיד, ורק קרא
למקצת אחיו כדי שיאמרו לפרעה שהם רועי צאן.

(שבענו מטובך)

מדור שנים קדמוניות לשבועות הבאים בעזה"ה

פרשת וארא - על הקשר עם המגיד מישרים הגה"צ רבי שלמה ברעוודא זצ"ל (י"ד כ"ו טבת)
פרשת בשלח - מדברי רבינו על האי צדיק וקדוש רבי ישראל אבוהצירא 'באבא סאלי' (י"ד ד' שבט)
נשמח לקבל מקוראינו הנאמנים מסמכים, תמונות, עובדות ומעשיות הקשורים להנ"ל

וציותי את ברכתי

הלכות שביעית ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

דין מאכלים שנפסלו מאכילה ושיירי מאכל (ח"ב)

טעם שביעית הבלוע בכלי

א. המבשל פירות או ירקות הקדושים בקדושת שביעית בכלים, ובתוך יומו מבשל אוכל שאינו בקדו"ש, אין צריך לנהוג
קדושה בתבשיל השני, כיון שהטעם הבלוע בכלי הוא כנפסד, מאחר שא"א לעשות עמו כלום, אבל אם בישל בכלי דבר
האסור מחמת שעבר זמן ביעורו, לכתחילה יש להגעיל את הכלי, וכדלהלן לענין ספיחין.

לטמא פירות שביעית

ב. בזמן שנהגו דיני טומאה במאכלים, היה אסור לטמא פירות שביעית, שע"ז מפסיד את הפירות מאכילה ומגביל את
אכילתם.

מתוך ספר שיח השמיטה - אוצר פסקי רבינו הגר"ח קניבסקי

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

שבעה להסתלקותו של הגה"צ רבי ישי מנדל זצוק"ל

בחייהם ובמותם: שלושת הגאונים, רבי ישי, רבי גדליה, ורבי בערל, טמונים זה לצד זה, עדי יבוא ינון ויקוצו עם שוכני עפר

את אשר יאהב ה' - יוכיח'. רבי ישי היה אהוב מאוד אצל הקב"ה, והיה טוב לשמים ונוח לבריות, כשהאיר פנים לקטן כגדול, ולא התרעם על שום צער ומצוקה שפקדו אותו במשך שנות חייו. מלבד מה שלא זכה לזרע של קיימא.

פרק מיוחד בה התגלה זוהרו, היה בעשר שנותיו האחרונות, עת נחלש בגופו והיה זקוק לסיוע, מעולם לא ביקש בפירוש טובות מאנשים, ורק על מה שסייעו לו - הודה.

חתנא דבי נשיאה הגאון רבי יהושע צביון שליט"א, שעמד לימינו בכל השנים מתוך מסירות ודאגה אין קץ, סח לנו כי לעיתים קרובות עת היה מזדמן לבית חמיו מרן שליט"א, היה נשאל על ידו "מה שלום ר' ישי, האם כבר יש בכוחו לבוא לבית הכנסת..."

בשנים האחרונות קבע רבי ישי את מקומו בבית הכנסת 'בית תפילה', בראשות בן רבינו, הגאון רבי אברהם ישעיהו שליט"א, ושם כיבדו אותו כיאות לצדיק כמותו.

צהלתו על פניו. רבי ישי בתקופה האחרונה

עם היוודע דבר פטירתו, התבטא בהתרגשות הגאון הגדול רבי שרגא שטינמן שליט"א: הלא דבר הוא! רבי ישי הסתלק ביום בו נלב"ע אבי מורי זללה"ה, כ"ד כסלו, במקום בו הסתלק וגם בשעה בה הסתלק. ולפלא הוא.

והוסיף להזכיר: שמעתי מרבי ישי, כי בהלויתו של מרן החזון איש זצוק"ל הוא עמד סמוך להגאון הגדול רח"ש קרליץ זצ"ל, ושמע אותו אומר, אם היינו חסידים, הרי שהיינו תיכף ממנים 'ממשיך' למרן החזון איש.

שאל אותו רבי ישי - וכי את מי ניתן למנות לממשיכו של החזון איש?

והגרה"ש ענה: את האברך רבי אהרן לייב שטינמן...

בהלוותו של רבי ישי זצ"ל השתתפו המוני מכריו ובראשם רבינו מרן שליט"א, וליווהו למנוחות בביה"ח פונביז' בבני ברק. ת.נ.צ.ב.ה.

הגאון הגדול שליט"א עם להבחל"ח רבי ישי זצ"ל

"משמת רבי ישי בטלה ענווה".

בשבוע החולף הסתלק מעמנו זקן ושבע ימים הרה"ג והצדיק רבי ישי מנדל זצ"ל, מוותיקי וממעמידי בית המדרש 'לדרמן', במשך למעלה מיובל שנים.

רבי ישי היה תלמיד חכם מלא וגדוש בכל מכמני תורה, כשאת תורתו קנה באף, מתוך עשרה קבין של יסורים שקיבל במתנה במשך כל שנות חייו. עוד מילדותו גלה ממקום למקום בשנות המלחמה, ושתי את כוס התרעלה. בהמשך זכה לבנות את ביתו, והקים בית של חסד ועזרה לכל נצרך. והגה בתורה בהתמדה בכולל אברכים 'חזון איש', בהמשך שנותיו זכה רבי ישי להרביץ תורה בישיבת 'תפארת ציון' בבני ברק, כשבכל המקומות בהם היה, הוא ברח תמיד מן השררה, ומשתדל ללמוד על מנת ללמד, ולהאריך את תורת ה' על צעירי החמד.

פרסום ראשון: הג"ר יצחק גרודזינסקי, והג"ר ישי (משמאל) משתתפים בשמחת נער בר מצוה יתום בישיבת 'תפארת ציון'

היכרותו עם רבינו שליט"א היתה רבת שנים, עוד מצעירותו עת למדו יחד להבחל"ח בישיבת לומז'א בפתח תקוה חברותא משותפת כשנה וחצי, ולאחר מכן את קבע את מקום תפילות בבית הכנסת לדרמן עשרות שנים.

בתקופה מסוימת שימש כגבאי בבית המדרש לדרמן במנין 'ותיקין', ורבינו מרן שליט"א דיבר לא אחת בשבחו, על כך שהוא נוח לבריות, ומסתדר עם ציבור המתפללים, שכידוע מלאכה זו - מן הקשות ביותר. לעת זקנותו, קרא להגאון רבי מרדכי אריאל שליט"א, ואמר לו, היות וקשה עלי העמידה, אבקש שתעמוד במקומי, וכלל יהא בידך: היות ובדרך כלל אנשים מתרעמים על הגבאי, לכן תזכור, לגבאי יש תפקיד יחיד: לעשות! לא להתעסק עם מריבות וטענות, רק לעשות את המוטל עליו...

מידי שבת אחרי תפילת שחרית כותיקין, היה מוסר רבינו מרן שליט"א שיעור קצר בהלכה מתוך הספר 'חיי אדם', ולפני עשר שנים הפסיק מלומר את השיעור, ומתפללי בית הכנסת נתנו עיניהם ברבי ישי ז"ל שימלא את מקום רבינו שליט"א, ואכן במשך מספר שנים מסר את השיעור במקומו.

ידידות איתנה היתה לו לרבי ישי עם הגאון הגדול רבי גדליה נדל זצ"ל, סבי, רבי יוסף גולדשטוף, סיפר לי כי רבי גדליה מאוד החזיק מרבי ישי, הוא סבר כי הוא איש אמת, וכי כאן בעולם עוד ניתן לפוגשו כאיש בין אנשים, אך בעולם האמת יתייחד לו מקום מיוחד שלא כל אחד יוכל לראותו. כשקנה רבי גדליה זצ"ל מקום קבר בבית החיים פונביז', שמע מכך רבי ישי וביקש לקנות חלקה במקום הסמוך, כדי להיות ליד שכן טוב. אגב, גם ידיד הגאון השקדן רבי ליפא דוב וינטרוב זצ"ל, נטמן הוא גם באותו אזור.

זכינו ובמשך תקופה ארוכה היה לרבי ישי קביעות לעיין בגליון 'דברי שיח', ומפעם לפעם אף העיר בנועם את הארותיו המהכימות.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי 'קהילות' ו'נדרים פלוס' בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שיח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה- 1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה- 4310

(מערכת וארכיון "דברי שיח" שומרת לעצמה את כל

הזכויות ואין להעתיק ללא רשות).